

HPV-vaksine mot for tidlig fødsel

En for tidlig fødsel kan ha alvorlige følger for barnet. En ny studie viser hvor mange for tidlige fødsler man kan forebygge med systematisk HPV-vaksinering.

Humant papillomavirus (HPV) 16 og 18 kan føre til at cellene på livmorhalsen endrer seg (såkalte celleforandringer). Hos noen blir cellene etter hvert ondartete og kvinnen får livmorhalskreft eller forstadier til denne sykdommen.

En vanlig behandlingsmetode er konisering. Det innebærer at man fjerner en liten kjegleformet bit av livmorhalsen. Inngrepet øker faren for at kvinnen føder for tidlig i etterfølgende svangerskap.

Prematur fødsel

Et normalt svangerskap varer i ca. 40 uker. Barn som blir født før endte 37. uke, betegnes som "for tidlig født". Hvilke følger dette har for barnet avhenger blant annet av hvor mye før tiden barnet blir født.

Pustevansker som følge av utilstrekkelig lungemodning er vanlig og hjerneskader på grunn av oksygenmangel eller –blødninger forekommer. Leveren og en rekke andre organer er ikke ferdig utviklet. Mange får derfor gulsott. For tidlig fødte barn har også økt forekomst av sykdom og ulike infeksjoner.

I barne- og skolealder sliter mange for tidlig fødte barn med nevrologiske funksjonshemninger

og vansker i forhold til atferd, konsentrasjon og læring. For tidlig fødsel kan også ha betydning for funksjonsnivået i voksen alder, men de fleste klarer seg likevel godt. Dette framgår av en ny og omfattende norsk studie.

Inntil ti prosent av alle fødsler i industriland er premature. Bare noen få av dem har sammenheng med konisering, men med tanke på de alvorlige følgene for tidlig fødsel kan ha, er det ønskelig å redusere dette antallet så mye som mulig.

Ettersom HPV-vaksinen gjør at færre personer blir smittet med HPV-viruset vil forekomsten av celleforandringer og konisering avta. Resultatet blir at færre barn fødes for tidlig.

Studien

I en ny norsk studie har man gjort beregninger for å finne ut hvor mange for tidlige fødsler man kan unngå gjennom HPV-vaksinering. I studien er det brukt tall fra Europa og Nord-Amerika.

Resultat

Hvis to prosent av alle fødende kvinner behandles med konisering, vil det føre til mellom 60 og 220 for tidlige fødsler per 100 000 fødsler. Om lag 60 prosent av disse kan forebygges med HPV-vaksine, forutsatt at oppslutningen om vaksinen er 90 prosent. Det betyr at man kan unngå mellom 35 og 128 for tidlige fødsler per 100 000.

Dersom fire prosent av alle fødende kvinner er blitt behandlet med konisering, vil 70 til 257 for tidlige fødsler per 100 000 fødsler kunne avverges.

Forskerene påpeker at studien ikke har hatt som mål å fastsette et eksakt tall på hvor mange for tidlige fødsler som kan forebygges med HPV-vaksinering. Hensikten har vært å illustrere de gevinstene slik vaksinering kan gi også på dette området.

Kilder:

1. K.D. Sjøborg, A. Eskild, Vaccination against human papillomavirus - an impact on preterm delivery? Estimations based on literature review, Acta Obstetricia et Gynecologica Scandinavica, 2009; vol. 88(3), pp. 255-260.
2. HPV-vaksinering kan forebygge for tidlige fødsler, Fhi.no, 04.03.2009